

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	15 Rhagfyr 2020
TEITL YR ADRODDIAD:	Panel Dyfarnu Cymru – Canllawiau Arlywyddol
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Hysbysu'r Pwyllgor Safonau am gyhoeddi tri Chanllaw Arlywyddol gan Banel Dyfarnu Cymru
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr – Llywodraethu Corfforaethol mwycs@ynysmon.gov.uk
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.gov.uk 01248 752586

1. RHAGARWEINIAD

- 1.1 Yn dilyn ymgynghori dros gyfnod yr haf, mae Panel Dyfarnu Cymru (PDC) wedi cyhoeddi tri chanllaw arlywyddol, ar
- Anhysbysrwydd
  - Datgelu; a
  - Rôl y Swyddog Monitro mewn achosion PDC
- 1.2 Nid yw dogfennau canllawiau arlywyddol yn gyfreithiol rwymol ac fe'u darperir i gynorthwyo swyddogion monitro, y partion, awdurdodau perthnasol a'u haelodau, a'r cyhoedd yn ehangach i ddeall eu rôl mewn achosion PDC. Nid yw'r canllawiau'n gyfystyr â chyngor cyfreithiol ac nid ydynt yn disodli dyletswyddau'r unigolion eu hunain, gofynion eu Côd Ymddygiad eu hunain os yw'n berthnasol na'u cyfrifoldebau proffesiynol, ond maent yn ffynhonnell gynghori ddefnyddiol i'w chymryd i ystyriaeth pan ystyrir achosion PDC a gallent fod yn ddefnyddiol mewn cysylltiad efo materion sydd gerbron y Pwyllgor Safonau.
- 1.3 Er nad yw'r dogfennau hyn yn effeithio'n uniongyrchol ar waith y Pwyllgor Safonau, maent yn rhoi mewnwelediad i weithrediad ac ystyriaethau PDC ac felly maent yn ddadlennol ac yn rhoi rhywfaint o gefndir i aelodau'r Pwyllgor Safonau. Bydd eu perthnasedd i Aelodau'r Cyngor Sir a'r Cynghorau Cymuned yn gyfyngedig oni bai y bydd aelodau yn destun achos PDC.

2. CANLLAWIAU ARLYWYDDOL

- 2.1 Isod mae crynodeb o'r prif elfennau sydd wedi'u cynnwys ym mhob un o'r canllawiau arlywyddol a gyhoeddir gan PDC.

2.2 Canllawiau

Canllawiau Arlywyddol – Anhysbysrwydd

Mae'r Canllawiau (**Atodiad 1**) yn cynorthwyo ar y mater Anhysbysrwydd. Mae'r prif faterion yr ymdrinnir â hwy yn y Canllawiau yn cynnwys:

- **Grym i anonymeiddio:**

Er nad oes gan PDC y grym i gyhoeddi gorchmynion cyfyngiadau adrodd nac i reoli'r hyn a adroddir gan y wasg neu trwy'r cyfryngau cymdeithasol, mae ganddo'r grym i reoli ei achosion ei hun a rhoi cyfarwyddiadau i'r partïon, tystion a thrydydd partïon.

Mae gwrandawiadau terfynol PDC yn cael eu cynnal yn gyhoeddus, ac eithrio pan fydd y tribiwnlys o'r farn y byddai cyhoeddusurwydd er anfantais i fuddiannau cyfiawnder. Fodd bynnag, gall anonymeiddio ganiatáu i'r gwrandawriad cyfan, neu'r rhan fwyaf ohono, gael ei gynnal yn gyhoeddus, gan alluogi'r cyhoedd i ddeall yr achos yn llawn heb dorri hawliau'r unigolyn anhysbys. Mae hyn yn cydymffurfio â'r egwyddor cyfiawnder agored; mae'n llai cyfyngol i anonymeiddio unigolion na chael gwrandawriad sy'n gyfan gwbl neu'n rhannol breifat.

➤ **Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol:**

Prif amcan PDC yw sicrhau cyfiawnder yn unol â'r hawl i wrandawriad teg, ond os yw'n gwbl angenrheidiol i beidio datgelu tystiolaeth neu hunaniaeth unigolyn i'r cyhoedd am resymau budd cyfiawnder, gellir cyfarwyddo hynny yn dilyn ystyriaeth gytbwys o amrywiol hawliau'r rheini sy'n cymryd rhan a'r egwyddor cyfiawnder agored. Mae'r Confensiwn yn rhoi hawl i bartïon gael gwrandawriad teg a chyhoeddus, ond gellir cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r gwrandawriad cyfan neu ran ohono lle mae buddiannau'r partïon yn mynnu hynny, neu i'r graddau sy'n gwbl angenrheidiol os byddai cyhoeddusurwydd er anfantais i fuddiannau cyfiawnder.

➤ **Dull gweithredu PDC**

Mewn rhai amgylchiadau, gellir anonymeiddio achwynwyr, tystion neu drydydd partïon fel y cyfarwyddir gan dribiwnlys PDC neu'r Llywydd at ddibenion y gwrandawriad a'r penderfyniad; ond bydd yr unigolyn hwnnw yn hysbys i'r partïon a'r tribiwnlys. Ni fydd yr aelod sy'n destun yr achos yn ddi-enw.

Dim ond y tribiwnlys sy'n gwrandawrio achos neu'r Llywydd all roi cyfarwyddiadau mewn perthynas ag anhysbysurwydd - ni all unrhyw barti warantu anhysbysurwydd i achwynydd, tyst neu drydydd parti.

➤ **Mesurau ymarferol y gellir eu defnyddio i sicrhau anhysbysurwydd**

- Defnyddio "Tyst A / B / C / ac ati" neu "Mr / Ms A / B / C ac ati" ar ddogfennau
- Newid Bwndel y Gwrandawriad
- Mesurau Arbennig fel sgriniau / cysylltiadau fideo,

2.3 Canllawiau Arlywyddol – Datgelu

Mae'r Canllawiau (**Atodiad 2**) yn cynorthwyo gyda'r mater Datgelu. Mae'r prif elfennau a gwmpesir yn y Canllawiau yn cynnwys:

➤ **Cyffredinol**

Gall y tribiwnlys dderbyn tystiolaeth o unrhyw ffaith sy'n ymddangos i'r tribiwnlys ei fod yn berthnasol, er gwaethaf na fyddai modd derbyn y cyfryw dystiolaeth mewn achos gerbron llys barn. Dylai'r tribiwnlys ganiatáu i dystiolaeth gael ei chynnwys os yw'n deg gwneud hynny (er budd cyfiawnder) a bod y dystiolaeth yn berthnasol i'r penderfyniadau y mae'n rhaid iddo eu gwneud; gall beidio derbyn tystiolaeth amherthnasol.

➤ **Cyn i achos y PDC gychwyn**

Cyhoeddir adroddiad terfynol gan OGCC, yn nodi'r honiadau a wnaed yn wreiddiol, y dystiolaeth a gasglwyd, a'i gasgliadau. Mae'r dystiolaeth y mae OGCC yn dibynnu arni yn cael ei harddangos i'r adroddiad terfynol a'i chyflwyno i'r aelod a naill ai i'r pwyllgor safonau neu PDC.

Mae OGCC wedi cytuno i gyflwyno atodlen sy'n nodi pa ddeunydd sydd ar gael ond nas defnyddiwyd, (mae hwn yn ddeunydd na ddefnyddiwyd i baratoi'r adroddiad terfynol), beth ydyw, a ble mae, pan gyhoeddir yr adroddiad terfynol. Gall yr atodlen o ddeunydd nas

defnyddiwyd fod mewn dwy ran - tystiolaeth gyffredin a thystiolaeth sensitif. Diffinnir tystiolaeth sensitif at y dibenion hyn fel tystiolaeth sy'n ymwneud â diogelwch gwladol, a gyflwynir gan ddisgwyl y cedwir hi'n gyfrinachol, sy'n ymwneud ag ymchwiliad neu achos troseddol, sy'n ymwneud â rhywun dan oed, neu'n ymwneud â bywyd preifat tyst (nid yr aelod) neu drydydd parti . Os yw'r aelod yn gwneud cais i gael datgelu tystiolaeth a restrir yn yr atodlen o ddeunydd nas defnyddiwyd, dylid gofyn amdani cyn pen 28 diwrnod i dderbyn yr atodlen. Gall y tribiwnlys hefyd gyfarwyddo datgelu dogfen o'r atodlen o ddeunydd nas defnyddiwyd.

➤ **Unwaith y bydd yr achos wedi cychwyn**

Unwaith y bydd OGCC wedi gwneud y cyfeiriad neu pan fydd Llywydd PDC (neu'r dirprwy) wedi rhoi caniatâd i apelio, daw'r Panel yn gyfrifol am benderfynu pa dystiolaeth y gellir ei datgelu. Bydd yn rhoi cyfarwyddiadau lle bo hynny'n briodol.

➤ **Grymoedd PDC**

Mae gan PDC rym i fynnu cael dogfennau neu i ofyn am fanylion gan unrhyw berson, p'un a ydynt yn barti neu'n barti â diddordeb yn yr achos ai peidio. Os yw parti angen tystiolaeth neu wybodaeth gan unrhyw berson er mwyn cyflwyno eu hachos yn deg i PDC, ac nad ydynt wedi gallu ei chael yn uniongyrchol eu hunain, dylent wneud cais i PDC am gyfarwyddiadau neu orchymyn i gael y dystiolaeth neu'r manylion.

➤ **Y Swyddog Monitro**

Hysbysir y swyddog monitro o'r achos a chaiff wahoddiad i fynychu'r gwrandawriad terfynol. Mae rôl y swyddog monitro wedi'i nodi'n fanylach yn y Canllawiau Arlywyddol "*Rôl y Swyddog Monitro mewn achosion PDC*" (gweler isod).

2.4 Canllawiau Arlywyddol "*Rôl y Swyddog Monitro mewn achosion PDC*"

Mae'r Canllawiau (**Atodiad 3**) yn cynorthwyo ar fater rôl y Swyddog Monitro mewn achosion PDC. Mae'r prif bynciau sy'n cael sylw yn y Canllawiau yn cynnwys:

➤ **Sefyllfa'r Swyddog Monitro**

Nid yw swyddog monitro awdurdod perthnasol y mae ei Gôd Ymddygiad yn elfen ganolog o'r achos APW yn barti yn yr achos, ond mae'n bresennol i gynorthwyo a hysbysu'r tribiwnlys. Fe'u hysbysir o'r achos a dyddiad y gwrandawriad, ac maent yn derbyn copïau o'r cyfarwyddiadau rhestru a'r penderfyniad terfynol. Mae'r swyddog monitro fel arfer yn mabwysiadu rôl niwtral.

➤ **Mynychu'r gwrandawriad terfynol**

Gwahoddir y swyddog monitro i fynychu'r gwrandawriad terfynol (neu i anfon dirprwy) i gynorthwyo'r tribiwnlys ac i wneud sylw priodol os dymunant ar bob cam o'r achos. Bydd eu presenoldeb yn y gwrandawriad hefyd yn galluogi'r swyddog monitro i roi adroddiad manwl i'r pwyllgor safonau a'r Cyngor ac i ddelio ag unrhyw ymholiadau gan y wasg fel sy'n briodol.

➤ **Gwybodaeth sydd raid wrthi gan y swyddog monitro**

Mae ymholiadau arferol i'r swyddog monitro yn cynnwys cadarnhad ynghylch pryd y cytunodd y cynghorydd i lynu wrth y Côt, pryd y cafodd y cynghorydd hyfforddiant ar y Côt neu a yw'r cynghorydd hefyd yn aelod o awdurdod perthnasol aralln hefyd, megis cyngor tref neu gymuned neu awdurdod parc cenedlaethol.

Bydd Cofrestrydd PDC yn gofyn i'r swyddog monitro gadarnhau a yw pwyllgor safonau wedi dyfarnu'n anffafriol yn erbyn y cynghorydd am dorri'r Côt yn y gorffennol; ni fydd y wybodaeth hon yn cael ei datgelu i'r tribiwnlys oni bai bod yr achos yn cyrraedd y cam pennu cosb. Bryd hynny, bydd y clerc yn darparu'r wybodaeth hon i'r tribiwnlys ond rhoddir cyfle i'r swyddog monitro roi sylwadau, ymhelaethu neu ddiweddarau'r wybodaeth a ddarperir ar lafar yn y gwrandawriad.

➤ **Datgelu**

Y cyfarwyddyd safonol a roddir i swyddogion monitro mewn gohebiaeth gan y Cofrestrydd yw y dylid darparu unrhyw dystiolaeth y maent yn dymuno ei darparu naill ai'n uniongyrchol i'r Cofrestrydd pan gyfarwyddir gan y tribiwnlys neu i OGCC i'w hystyried. Mae hyn yn mynd i'r afael ag unrhyw bryderon a all gael eu codi naill ai gan y rheoliadau neu'r ddeddfwriaeth diogelu data yn y mwyafrif llethol o achosion ynghylch datgelu dogfennau gan y swyddog monitro.

3. ARGYMHELLIAD

- 3.1 Bod aelodau'r Pwyllgor Safonau yn nodi cynnwys canllawiau arlywyddol PDC sydd wedi'u cynnwys fel **Atodiadau 1-3** i'r adroddiad hwn.

Canllawiau'r Llywydd: Anonymeiddio

Nid yw'r canllawiau hyn yn rhwymo mewn cyfraith a chânt eu darparu er mwyn helpu swyddogion monitro, y partïon, awdurdodau perthnasol a'u haelodau, a'r cyhoedd yn gyffredinol i ddeall eu rôl yn achosion Panel Dyfarnu Cymru ("PDC"). Nid yw'r canllawiau hyn yn cynnwys cyngor cyfreithiol ac atgoffir y rhai sy'n ystyried y canllawiau hyn nad yw'r canllawiau'n disodli eu dyletswyddau eu hunain, gofynion eu Cod Ymddygiad eu hunain os yw'n gymwys na'u rhwymedigaethau proffesiynol.

Pŵer i anonymeiddio

1. Nid oes gan PDC bŵer i wneud gorchmynion gohebu cyfyngedig nac i reoli beth mae'r wasg neu'r cyfryngau cymdeithasol yn ei ohebu. Er hyn, mae ganddo'r pŵer i reoli ei achosion ei hun ac i roi cyfarwyddyd i bartïon, tystion a thrydydd partïon.
2. Mae'r gyfraith ar ohebu am droseddau rhywiol ac enwi dioddefwyr honedig (Adran 1 o Ddeddf Troseddau Rhywiol (Diwygio) 1992) yn gymwys i'r rhai hynny sy'n cyhoeddi gwybodaeth am achosion PDC lle bo'n berthnasol; bydd y tribiwnlys sy'n ystyried materion o'r fath yn atgoffa'r rhai sy'n bresennol ynglŷn â'r darpariaethau hyn os yw hynny'n bosibl, ond maent yn gymwys pa un a yw'r rhai sy'n bresennol yn cael eu hatgoffa ai peidio. Bydd PDC yn ystyried sut i ddelio gyda materion sy'n ymwneud â'r posibilrwydd bod troseddau rhywiol wedi'u cyflawni a bydd yn rhoi'r cyfarwyddiadau angenrheidiol i'r partïon cyn dechrau'r gwrandawriad terfynol.
3. Mewn achosion priodol, gellir anonymeiddio hunaniaeth achwynydd, tyst neu drydydd parti ar gyfarwyddyd tribiwnlys PDC neu'r Llywydd at ddibenion y gwrandawriad a'r penderfyniad, ond bydd hunaniaeth yr unigolyn hwnnw yn wybyddus i'r partïon ac i'r tribiwnlys. Ni ellir anonymeiddio hunaniaeth yr aelod y mae'r achos yn ymwneud ag ef.

Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

4. Prif amcan PDC yw sicrhau cyfiawnder yn unol â'r hawl i wrandawriad teg, ond os yw'n hollol angenrheidiol sicrhau nad yw tystiolaeth neu hunaniaeth unigolyn yn cael eu hystyried gan y cyhoedd oherwydd bod angen gwneud hynny er mwyn sicrhau cyfiawnder, gellir rhoi cyfarwyddyd i'r perwyl hwnnw yn dilyn ystyriaeth gytbwys o hawliau amrywiol y rhai sy'n gysylltiedig â'r achos ac egwyddor cyfiawnder agored. Mae'r Confensiwn yn rhoi'r hawl i bartïon gael gwrandawriad teg a chyhoeddus, ond gellir gwahardd y wasg a'r cyhoedd o'r gwrandawriad cyfan neu ran ohono os oes angen hynny er mwyn sicrhau buddiannau'r partïon, neu i'r

graddau y mae hynny'n hollol angenrheidiol oherwydd y byddai cyhoedduswydd yn amharu ar y gallu i sicrhau cyfiawnder.

5. Mae'r hawliau y gellir eu defnyddio yn cynnwys yr hawl i breifatrwydd a'r hawl i fywyd teuluol, yn ogystal â'r hawl i ryddid mynegiant, sydd at ei gilydd yn cael ei defnyddio bob amser yn achosion PDC. Gallai enghreifftiau o adegau pan allai hawliau o'r fath gael eu defnyddio gynnwys datgelu gwybodaeth feddygol yn ymwneud â thyst (gan fod gwybodaeth o'r fath yn gyfrinachol), datgelu gwybodaeth bersonol am dyst gan achosi poen a chodi cywilydd arno lle nad yw cyhoeddi gwybodaeth o'r fath er budd y cyhoedd, neu ddatgelu gwybodaeth sy'n effeithio ar bobl ifanc dan oed.

Dull gweithredu PDC

6. Cynhelir gwrandawiadau terfynol PDC yn gyhoeddus, ac eithrio lle mae'r tribiwnlys o'r farn y byddai cyhoedduswydd yn amharu ar y gallu i sicrhau cyfiawnder. Fodd bynnag, gall anonymeiddio olygu bod modd cynnal y gwrandawriad cyfan neu'r rhan fwyaf ohono yn gyhoeddus, gan alluogi'r cyhoedd i ddeall yr achos yn llawn heb fynd yn groes i hawliau'r unigolyn y cuddiwyd ei hunaniaeth. Mae hyn yn cydymffurfio ag egwyddor cyfiawnder agored; mae anonymeiddio unigolion yn llai cyfyngol na chael gwrandawriad cwbl breifat neu rannol breifat.
7. Sylweddolir na fydd rhai achwynwyr yn gwneud cwyn oni bai eu bod yn debygol o gael eu hanonymeiddio yn y gwrandawriad. Os na chaniateir anonymeiddio gallai ofn neu ofid amharu ar ansawdd y dystiolaeth a roddir mewn gwrandawriad. Dim ond y tribiwnlys sy'n gwrandao'r achos neu'r llywydd all wneud cyfarwyddyd o'r fath – ni all unrhyw barti warantu y caiff achwynydd, tyst neu drydydd parti ei anonymeiddio.
8. Wrth ystyried a ddylid dweud bod angen anonymeiddio, bydd y tribiwnlys yn ystyried ac yn ceisio sicrhau cydbwysedd rhwng hawliau'r unigolyn dan sylw ac egwyddor cyfiawnder agored a'r hawl i wrandawriad teg yn gyhoeddus, ac effaith debygol anonymeiddio (neu beidio â gwneud hynny) ar y dystiolaeth i'w dangos. Bydd hefyd yn ystyried a yw hunaniaeth yr unigolyn eisoes yn hysbys i lawer, gan y byddai hynny'n golygu nad oes diben anonymeiddio. Bydd yn rhoi rhesymau dros ei benderfyniad i'r partïon.
9. Os bydd person sydd â diddordeb, megis y wasg, yn dymuno gwneud cais i roi'r gorchymyn anonymeiddio o'r neilltu, gall wneud cais i'r tribiwnlys a gofyn i'r tribiwnlys glywed y cais. Mater i'r tribiwnlys yw penderfynu pryd y dylid ystyried y cais, ond gofynnir am farn y partïon a bydd pob barn yn cael ei hystyried. Mae'n bosibl y gofynnir am farn yr unigolyn ei hun, ond nid o reidrwydd. Bydd hyn yn dibynnu ar ddull gweithredu'r tribiwnlys.

Mesurau ymarferol

10. Er mwyn diogelu rhag datgelu'n anfwriadol, ar ddechrau'r gwrandawriad ac ar ddechrau tystiolaeth tyst perthnasol bydd y cadeirydd yn atgoffa'r partïon, y tystion

a'r cyhoedd bod hunaniaeth unigolyn arbennig wedi'i hanonymeiddio ac y dylid cyfeirio ato fel "Tyst A/B/C/ ac yn y blaen" neu "Mr/Ms A/B/C ac yn y blaen".

11. Gellir golygu neu addasu bwndel y gwrandawriad er mwyn sicrhau bod enw'r person sydd wedi'i anonymeiddio yn dilyn y cyfarwyddyd a roddwyd, gan ddibynnu ar gyfarwyddiadau'r tribiwnlys. Rhaid golygu neu addasu bwndel y tyst ac unrhyw fwndel i'r wasg (os caiff ei baratoi) mewn modd sy'n sicrhau na ddatgelir hunaniaeth os caiff y bwndel ei archwilio gan y wasg neu'r cyhoedd.
12. Gall y tribiwnlys ddatgan bod angen defnyddio mesurau arbennig, megis sgrin neu gyswllt fideo, i alluogi'r tyst i roi tystiolaeth heb ddatgelu ei hunaniaeth.
13. Cyn dechrau achosion PDC, os bydd y partïon yn rhagweld ei bod yn debygol iawn y caiff hunaniaeth tyst neu drydydd parti ei hanonymeiddio wrth gasglu tystiolaeth, gallant gyflwyno fersiwn addas wedi'i olygu o'r dystiolaeth (yn anonymeiddio enw'r unigolyn yn unig ac yn rhoi enw priodol wedi'i anonymeiddio yn ei le) i PDC i'w gynnwys yn y bwndel. Fodd bynnag, rhaid datgelu'r dystiolaeth wreiddiol i'r parti arall, naill ai cyn anfon y mater i PDC neu pan ddatgelir y dystiolaeth wedi'i golygu i PDC. Rhaid tynnu sylw'r tribiwnlys at y golygiad mewn llythyr eglurhaol, a rhaid i'r llythyr hefyd gynnwys y rhesymau dros y golygiad a chais am gyfarwyddiadau yn caniatáu'r anonymeiddio fel y gofynnir amdano.
14. Mae PDC yn disgwyl i'r partïon geisio cytuno ar fater anonymeiddio cyn cyflwyno bwndel wedi'i anonymeiddio i'r panel, ond os na ellir dod i gytundeb, cyn belled â bod y broses a amlinellir uchod yn cael ei dilyn, gall un parti wneud cais am anonymedd ar gyfer unigolyn/unigolion a chyflwyno bwndel wedi'i anonymeiddio i'w gymeradwyo gan y panel neu'r Llywydd.

Claire Sharp

Llywydd, Panel Dyfarnu Cymru

Medi 2020

Canllawiau'r Llywydd: Datgelu

Nid yw'r canllawiau hyn yn rhwymo mewn cyfraith a chânt eu darparu er mwyn helpu swyddogion monitro, y partïon, awdurdodau perthnasol a'u haelodau, a'r cyhoedd yn gyffredinol i ddeall eu rôl yn achosion Panel Dyfarnu Cymru ("PDC"). Nid yw'r canllawiau hyn yn cynnwys cyngor cyfreithiol ac atgoffir y rhai sy'n ystyried y canllawiau hyn nad yw'r canllawiau'n disodli eu dyletswyddau eu hunain, gofynion eu Cod Ymddygiad eu hunain os yw'n gymwys na'u rhwymedigaethau proffesiynol.

Cyffredinol

1. Yn wahanol i ymglyfreitha *inter partes* (ymglyfreitha lle mae un parti yn siwio un arall), mae PDC yn ymdrin â chyfeiriadau a wneir gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ("OGCC") ac apeliadau a wneir gan aelodau yn dilyn penderfyniad gan bwyllgor safonau ynglŷn â'r cwestiwn a yw'r Cod Ymddygiad ar gyfer aelodau wedi cael ei dorri (ac os yw, y sancsiwn priodol). Ym mhob achos, mae'r aelod ac OGCC yn bartïon ac mae ganddynt hawl i gyflwyno tystiolaeth, gofyn am gael galw tystion, a gwneud sylwadau. Fodd bynnag, mater i'r tribiwnlys yw penderfynu pa dystiolaeth sydd ger ei fron, cyn belled ag y cynhelir gwrandawriad teg.
2. Gall y tribiwnlys dderbyn tystiolaeth am unrhyw ffaith sy'n ymddangos yn berthnasol i'r tribiwnlys, er na fyddai tystiolaeth o'r fath yn dderbyniol mewn achos gerbron llys barn. Ni chaiff wrthod derbyn unrhyw dystiolaeth sy'n dderbyniol mewn llys barn ac sy'n berthnasol. Mewn geiriau eraill, dylai'r tribiwnlys ganiatáu dangos tystiolaeth os yw'n deg gwneud hynny (er mwyn sicrhau cyfiawnder) ac os yw'r dystiolaeth yn berthnasol i'r penderfyniadau y mae'n rhaid iddo eu gwneud; gall eithrio tystiolaeth amherthnasol.
3. Atgoffir y partïon bod datgelu'n hollbwysig er mwyn cael gwrandawriad teg ac y dylid darparu tystiolaeth i'r parti arall ac i PDC ymlaen llaw ac mewn da bryd cyn gwrandawriad terfynol; nid yw ymdrechion i "*gynllwynio*" yn erbyn y parti arall yn unol â'naws ymarfer ymglyfreitha modern. Nid yw'n briodol ychwaith, wrth gysylltu â rhywun i ofyn iddo roi neu gyflwyno tystiolaeth, i ofyn i'r person hwnnw beidio â dweud wrth y parti arall neu PDC bod rhywun wedi cysylltu ag ef, yn enwedig swyddogion monitro, swyddogion eraill neu aelodau o awdurdod perthnasol; nid yw hyn yn golygu na ellir gofyn i berson o'r fath gadw'r cyfryw wybodaeth yn gyfrinachol at ei gilydd, ond nid mewn cysylltiad â'r parti arall neu PDC.

Cyn i achos PDC gychwyn

4. Fel arfer, cyn cychwyn achosion PDC, bydd OGCC wedi cynnal ymchwiliad llawn (gall swyddogion monitro gynnal ymchwiliadau mewn rhai amgylchiadau, ond at ei gilydd maent yn gofyn i OGCC wneud hynny). Bydd OGCC wedi casglu tystiolaeth gan yr aelod, tystion a thrydydd partion perthnasol, cynnal cyfweiliadau, a gofyn i'r aelod wneud sylw ar yr adroddiad drafft.
5. Cyhoeddir adroddiad terfynol gan OGCC, yn amlinellu'r honiadau gwreiddiol a wnaethpwyd, y dystiolaeth a gasglwyd, a'i gasgliadau. Caiff y dystiolaeth y dibynnodd OGCC arni ei harddangos i'r adroddiad terfynol a'i chyflwyno i'r aelod a naill ai'r pwyllgor safonau neu PDC.
6. Mae OGCC wedi cytuno i gyflwyno rhestr i'r aelod (a PDC pan fydd cyfeiriad ato) yn nodi pa ddeunyddiau nas defnyddiwyd sy'n bodoli hyd y gwyr ef (deunyddiau na chawsant eu defnyddio i baratoi'r adroddiad terfynol), beth yw'r deunyddiau, a'u lleoliad (gan ei bod yn bosibl nad oes gan OGCC ddeunydd o'r fath; er enghraifft, mae'r deunydd gan y swyddog monitro) pan gyhoeddir yr adroddiad terfynol. Gall y rhestr o ddeunyddiau nas defnyddiwyd fod mewn dwy ran – tystiolaeth gyffredin a thystiolaeth sensitif. Diffinnir tystiolaeth sensitif at y dibenion hyn fel tystiolaeth yn ymwneud â diogelwch cenedlaethol, a roddwyd gan ddisgwyl y bydd yn cael ei chadw'n gyfrinachol, yn ymwneud ag ymchwiliad neu achos troseddol, yn ymwneud â pherson ifanc dan oed, neu yn ymwneud â bywyd preifat tyst (nid yr aelod) neu drydydd parti. Os bydd yr aelod yn gofyn am ddatgeliad o dystiolaeth a restrwyd yn y rhestr o ddeunyddiau nas defnyddiwyd, dylid gofyn amdani cyn pen 28 diwrnod ar ôl derbyn y rhestr er mwyn osgoi unrhyw oedi diangen gan yr aelod neu ei gynrychiolwyr. Gall y tribiwnlys hefyd fynnu bod dogfen sydd ar y rhestr o ddeunyddiau nas defnyddiwyd yn cael ei datgelu, ond nid oes rhaid iddo wneud hynny.

Pan fydd achos PDC wedi cychwyn

7. Cyn gynted ag y gwneir y cyfeiriad gan OGCC neu y rhoddir caniatâd i apelio gan Lywydd PDC (neu ei ddirprwy), bydd y Panel yn dod yn gyfrifol am benderfynu pa dystiolaeth y gellir ei dangos. Bydd yn rhoi cyfarwyddiadau lle bo'n briodol, ond yn gyffredinol bydd yr egwyddorion a ganlyn yn gymwys:
  - a) Bydd yr adroddiad terfynol a thystiolaeth a fydd yn cael ei harddangos gydag ef yn rhan o fwndel y gwrandawriad os yw'n berthnasol ac os bydd ystyriaeth ohoni gan y tribiwnlys yn gymorth i sicrhau cyfiawnder (tynnir sylw at baragraff h isod);
  - b) Bydd ymateb yr aelod neu ei gais i apelio yn rhan o fwndel y gwrandawriad;
  - c) Bydd tystiolaeth a gyflwynwyd gan yr aelod â'i ymateb yn rhan o fwndel y gwrandawriad os yw'n berthnasol ac os bydd ystyriaeth ohoni gan y tribiwnlys yn gymorth i sicrhau cyfiawnder (tynnir sylw at bwynt h isod);

- d) Bydd unrhyw benderfyniad a wnaethpwyd gan y pwyllgor safonau a thystiolaeth ategol os yw wedi'i darparu gan y partïon neu'r swyddog monitro (os nad yw eisoes yn adroddiad terfynol OGCC) yn rhan o fwndel y gwrandawriad;
- e) Bydd gohebiaeth rhwng PDC a'r partïon yn rhan o fwndel y gwrandawriad, ynghyd â rhestrau a chyfarwyddiadau neu orchmynion eraill;
- f) Gall cyflwyniadau gan y partïon fod yn rhan o fwndel y gwrandawriad (oni bai eu bod yn cael eu gwneud yn llafar), ond nid ydynt yn dystiolaeth;
- g) Rhaid i unrhyw dystiolaeth ychwanegol y mae'r partïon yn dymuno iddi gael ei hystyried, ar wahân i baragraffau a – e, naill ai fod yn destun cais a wneir i'r tribiwnlys neu gael ei chynnwys drwy gyfarwyddiadau gan y tribiwnlys ar ei liwt ei hun. Dylid gwneud ceisiadau mewn da bryd cyn i'r gwrandawriad terfynol ddechrau er mwyn i'r tribiwnlys allu gofyn am farn y parti arall a dweud beth yw ei benderfyniad; dylid gwneud ceisiadau o'r fath o leiaf 28 diwrnod clir cyn i'r gwrandawriad terfynol ddechrau, ond disgwylir y dylai ceisiadau o'r fath gael eu gwneud cyn y gynhadledd restru. Bydd ceisiadau i ddangos tystiolaeth a gyflwynir yn y gwrandawriad terfynol neu o fewn y cyfnod o 28 diwrnod cyn dechrau'r gwrandawriad terfynol yn cael eu hystyried fel ceisiadau hwyr a bydd angen rhoi rhesymau da pam na allai'r cais fod wedi cael ei wneud yn gynharach, ac egluro pam y mae datgeliad hwyr o gymorth er mwyn sicrhau cyfiawnder;
- h) Mae gan y tribiwnlys hawl i beidio â chynnwys tystiolaeth amherthnasol ym mwndel y gwrandawriad ac i benderfynu pa dystion fydd yn cael eu galw i roi tystiolaeth. Disgwylir y bydd y partïon yn cael eu hysbysu ymlaen llaw ac y rhoddir rhesymau iddynt os na fydd tystiolaeth yn cael ei chynnwys.

Pwerau PDC

8. Mae gan PDC bŵer i ofyn am ddogfennau neu i ofyn am fanylion gan unrhyw berson, pa un a yw'n barti yn yr achos, neu'n barti â diddordeb yn yr achos, ai peidio. Os oes ar barti angen tystiolaeth neu wybodaeth gan unrhyw berson er mwyn cyflwyno ei achos i PDC yn deg, ac nad yw wedi gallu ei chael yn uniongyrchol ei hunan (tynnir sylw isod at safle arbennig swyddogion monitro), dylai wneud cais i PDC am gyfarwyddiadau neu orchymyn i gael y dystiolaeth neu'r manylion.
9. Dylid gwneud ceisiadau mewn da bryd cyn y gwrandawriad terfynol, ac yn ddelfrydol cyn y gynhadledd restru. Ni ddylid gwneud ceisiadau o'r fath yn y gwrandawriad terfynol nac yn ystod y cyfnod o 28 diwrnod cyn dechrau gwrandawriad terfynol oherwydd y bydd y partïon a PDC wedi mynd i gostau yn barod ac y gallai hynny fod yn ofer (dylai'r partïon nodi bod gan PDC bŵer i wneud gorchmynion costau mewn rhai amgylchiadau). Dylai'r partïon gofio y dylid caniatáu digon o amser i'r parti arall allu gwneud cyflwyniadau ac i'r tribiwnlys ddod i benderfyniad – mae hyn yn debygol o gymryd o leiaf 28 diwrnod.

Y swyddog monitro

10. Caiff y swyddog monitro ei hysbysu ynglŷn â'r achos a'i wahodd i ddod i'r gwrandawriad terfynol. Nodir rôl y swyddog monitro'n fanylach yng Nghanllawiau'r Llywydd "*Rôl y Swyddog Monitro yn achosion PDC*". Mae'r rhan sy'n ymwneud â datgelu a swyddogion monitro yn cael ei hailadrodd isod er hwylustod ac er mwyn sicrhau bod y partïon yn deall bod y swyddog monitro yn ddiuedd a bod ganddo rôl bwysig i'w chwarae er mwyn cynnal safonau.
11. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i swyddogion monitro chwarae rhan weithredol yn achosion PDC. Cyn achosion, mae'n debyg y bydd OGCC wedi casglu tystiolaeth berthnasol gan yr awdurdod perthnasol, gan gynnwys tystiolaeth gan y swyddog monitro, a bydd y dystiolaeth hon naill ai'n cael ei harddangos i adroddiad terfynol OGCC neu'n cael ei hamlinellu mewn rhestr o ddeunyddiau nas defnyddiwyd a ddarperir gyda'r adroddiad.
12. Er hyn, mae'n bosibl y bydd gan y swyddog monitro dystiolaeth berthnasol nad yw wedi cael ei datgelu i OGCC neu y bydd y cynghorydd neu ei gynrychiolwyr yn cysylltu ag ef i ddatgelu tystiolaeth. Ni ddylai swyddogion monitro gymryd ochr a disgwylir iddynt barhau'n ddiuedd yn unol â gofynion eu rôl. Mae'n briodol i swyddog monitro gywiro camgymeriad ffeithiol a wneir gan dyst (fel rhan o'i rôl a amlinellir uchod o ddarparu gwybodaeth ffeithiol i'r tribiwnlys mewn cysylltiad ag unrhyw dystiolaeth sydd ger ei fron yn barod), ond ni ddylai fabwysiadu safbwynt ynglŷn â'r penderfyniad a fydd yn cael ei wneud gan y tribiwnlys. Yn yr un modd, rydym yn sylweddoli y gallai fod angen i'r swyddog monitro fod yn dyst drwy ei hawl ei hun os yw'n dyst i ddigwyddiad y mae anghydfod yn ei gylch neu os ef a wnaeth y gŵyn gychwynnol (er enghraifft ar ran swyddogion iau); nid yw hyn yn cael ei ystyried fel rhywbeth sydd y tu allan i'w rôl niwtral cyn belled â bod y dystiolaeth yn ymdrin â materion ffeithiol yn unig.
13. Atgoffir Swyddogion Monitro, os cafodd yr ymchwiliad ei wneud ganddynt hwy (yn hytrach nag OGCC), y bydd Rheoliad 5 o Reoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 ("y Rheoliadau") yn berthnasol, ac nad yw PDC wedi'i restru fel endid a all yn gyfreithlon dderbyn gwybodaeth a gafwyd gan y swyddog monitro yn uniongyrchol wrth gynnal yr ymchwiliad, yn wahanol i OGCC. Mae gan PDC bŵer i ofyn am dystiolaeth gan unrhyw berson drwy gyfarwyddiadau a gorchmynion dan Reoliad 7, gan gynnwys gwybodaeth a gasglwyd gan y swyddog monitro dan Reoliad 5.
14. Y cyfarwyddyd safonol a roddir i swyddogion monitro mewn gohebiaeth gan y Cofrestrydd yw y dylai unrhyw dystiolaeth y dymunant ei darparu yn gyffredinol gael ei darparu naill ai'n uniongyrchol i'r Cofrestrydd pan fydd y tribiwnlys yn rhoi cyfarwyddyd i wneud hynny neu i OGCC i gael ei hystyried ganddo ef. Mae hyn yn rhoi sylw i unrhyw bryderon a allai gael eu codi gan naill ai'r rheoliadau neu ddeddfwriaeth diogelu data yn y rhan fwyaf o achosion ynglŷn â datgelu dogfennau gan y swyddog monitro.

15. Pan fydd achosion PDC wedi cychwyn, y tribiwnlys fydd yn penderfynu pa dystiolaeth sydd ym mwndel y gwrandawriad (yn amodol ar geisiadau gan y partïon lle bo'n berthnasol). Os yw swyddog monitro'n bryderus bod ganddo dystiolaeth berthnasol nad yw wedi cael ei datgelu o'r blaen i OGCC a bod achos PDC wedi cychwyn, dylai naill ai ystyried gwneud cais i'r tribiwnlys yn gofyn am gyfarwyddiadau ar ei liwt ei hun er mwyn gallu datgelu i OGCC, y cynghorydd/cynrychiolwyr y cynghorydd a'r tribiwnlys, neu ddatgelu'r dystiolaeth i OGCC (sydd wedi ymrwmo i sicrhau y bydd y cynghorydd yn derbyn y cyfryw dystiolaeth wedyn). Dylid cyflwyno ceisiadau datgelu i'r tribiwnlys cyn gynted ag y bo modd er mwyn sicrhau nad yw'r gwrandawriad terfynol yn cael ei ddal yn ôl.
16. Os bydd un o'r partïon yn gofyn i swyddog monitro gadw cais am ddatgeliad yn gyfrinachol, rhaid iddo ddefnyddio ei farn broffesiynol i benderfynu a ddylai gytuno, ond mae PDC yn disgwyl na fydd datgeliad yn cael ei wneud y tu allan i'w gyfarwyddiadau (boed drwy'r cyfarwyddyd a amlinellwyd yn ei lythyr safonol i swyddogion monitro neu gyfarwyddiadau ar gyfer achosion penodol a wneir gan y tribiwnlys) neu'r canllawiau hyn pan fydd yr achos wedi cychwyn. Pwrpas hyn yw sicrhau gwrandawriad teg pan fydd achos PDC wedi cychwyn a galluogi'r ddwy ochr i dderbyn datgeliad.

Claire Sharp

Llywydd, Panel Dyfarnu Cymru

Medi 2020

Canllawiau'r Llywydd: Rôl y Swyddog Monitro yn achosion PDC

Nid yw'r canllawiau hyn yn rhwymo mewn cyfraith a chânt eu darparu er mwyn helpu swyddogion monitro, y partïon, awdurdodau perthnasol a'u haelodau, a'r cyhoedd yn gyffredinol i ddeall rôl y swyddog monitro yn achosion Panel Dyfarnu Cymru ("PDC"). Nid yw'r canllawiau hyn yn cynnwys cyngor cyfreithiol ac atgoffir swyddogion monitro nad yw'r canllawiau'n disodli eu dyletswyddau eu hunain, gofynion y Cod Ymddygiad ar gyfer Gweithwyr na rhwymedigaethau proffesiynol.

Lle'r swyddog monitro

1. Nid yw swyddog monitro awdurdod perthnasol y mae ei God Ymddygiad wrth graidd achos PDC yn barti i'r achos, ond mae'n bresennol er mwyn helpu'r tribiwnlys a darparu gwybodaeth iddo. Caiff ei hysbysu ynglŷn â'r achos a dyddiad y gwrandawriad, a bydd yn derbyn copïau o'r cyfarwyddiadau rhestru a'r penderfyniad terfynol. Fel arfer mae gan y swyddog monitro rôl niwtral.

Mynd i'r gwrandawriad terfynol

2. Gwahoddir y swyddog monitro i fod yn bresennol yn y gwrandawriad terfynol (neu i anfon dirprwy) er mwyn cynorthwyo'r tribiwnlys i wneud arsylwad neu sylw priodol os yw'n dymuno gwneud hynny ym mhob cam o'r achos. Mae hwn yn gyfle i'r swyddog monitro egluro unrhyw bwyntiau trefniadol yn ymwneud â busnes yr awdurdod perthnasol neu ddarparu gwybodaeth ffeithiol i'r tribiwnlys mewn cysylltiad ag unrhyw dystiolaeth sydd ger ei fron yn barod. Gall y swyddog beidio â gwneud sylw.
3. Nid yw gwahoddiad y tribiwnlys i siarad yn y gwrandawriad llafar yn gyfle i'r swyddog monitro ddangos tystiolaeth newydd nad yw wedi ei datgelu o'r blaen; yn gyffredinol, dylid darparu unrhyw dystiolaeth y dymunir ei darparu naill ai'n uniongyrchol i'r Cofrestrydd pan roddir cyfarwyddyd gan y tribiwnlys neu i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ("OGCC") i'w hystyried ganddo ef (gweler yr adran isod ar ddatgelu).
4. Yn y pen draw, mae'n bosibl y gofynnir i'r swyddog monitro ddarparu neu drefnu hyfforddiant pellach i'r cynghorydd neu weithredu materion yn ymwneud ag ymarfer swyddogaethau'r awdurdod, Cod yr awdurdod, neu bwyllgor safonau'r awdurdod os bydd y tribiwnlys yn argymhell hynny. Bydd ei bresenoldeb yn y gwrandawriad hefyd yn galluogi'r swyddog monitro i roi adroddiad manwl i'r pwyllgor safonau a'r Cyngor ac i ymdrin ag unrhyw ymholiadau gan y wasg fel y bo'n briodol.

Gwybodaeth y gofynnir amdani gan y swyddog monitro

5. Mae ymholiadau arferol y gellir eu cyflwyno i'r swyddog monitro gan naill ai OGCC neu'r tribiwnlys drwy ei gyfarwyddiadau neu ohebiaeth drwy'r Cofrestrydd yn cynnwys cadarnhad ynglŷn â phryd y cytunodd y cynghorydd i ymrwymo i'r Cod, pryd y derbyniodd y cynghorydd hyfforddiant ar y Cod neu a yw'r cynghorydd hefyd yn aelod o awdurdod perthnasol arall, megis cyngor tref neu gymuned neu awdurdod parc cenedlaethol. Gofynnir iddo hefyd gadarnhau dyddiadau cyfarfodydd llawn y cyngor neu fusnes cyngor perthnasol a allai effeithio ar restru'r gwrandawriad, a'r dyddiadau nad yw ef/hi yn bersonol ar gael.
6. Bydd Cofrestrydd PDC yn gofyn i'r swyddog monitro gadarnhau a wnaethpwyd unrhyw ddyfarniadau anffafriol blaenorol gan bwyllgor safonau ynglŷn ag achos lle mae'r cynghorydd wedi torri'r Cod; ni chaiff yr wybodaeth hon ei datgelu i'r tribiwnlys oni bai ei bod yn cyrraedd cam sancsiynau'r achos. Bryd hynny, bydd y clerc yn darparu'r wybodaeth hon i'r tribiwnlys ond rhoddir cyfle i'r swyddog monitro wneud sylw, ymhelaethu neu ddiweddarau'r wybodaeth a roddwyd yn llafar yn y gwrandawriad.

Datgelu

7. Yn gyffredinol, ni ddisgwylir i swyddogion monitro chwarae rhan weithredol yn achosion PDC. Cyn achosion, mae'n debyg y bydd OGCC wedi casglu tystiolaeth berthnasol gan yr awdurdod perthnasol, gan gynnwys tystiolaeth gan y swyddog monitro, a bydd y dystiolaeth hon naill ai'n cael ei harddangos i adroddiad terfynol OGCC neu'n cael ei hamlinellu mewn rhestr o ddeunyddiau nas defnyddiwyd a ddarperir gyda'r adroddiad.
8. Er hyn, mae'n bosibl y bydd gan y swyddog monitro dystiolaeth berthnasol nad yw wedi cael ei datgelu i OGCC neu y bydd y cynghorydd neu ei gynrychiolwyr yn cysylltu ag ef i ddatgelu tystiolaeth. Ni ddylai swyddogion monitro gymryd ochr a disgwylir iddynt barhau'n ddiuedd yn unol â gofynion eu rôl. Mae'n briodol i swyddog monitro gywiro camgymeriad ffeithiol a wneir gan dyst (fel rhan o'i rôl a amlinellir uchod o ddarparu gwybodaeth ffeithiol i'r tribiwnlys mewn cysylltiad ag unrhyw dystiolaeth sydd ger ei fron yn barod), ond ni ddylai fabwysiadu safbwynt ynglŷn â'r penderfyniad a fydd yn cael ei wneud gan y tribiwnlys. Yn yr un modd, rydym yn sylweddoli y gallai fod angen i'r swyddog monitro fod yn dyst drwy ei hawl ei hun os yw'n dyst i ddigwyddiad y mae anghydfod yn ei gylch neu os mai ef a wnaeth y gŵyn gychwynol (er enghraifft ar ran swyddogion iau); nid yw hyn yn cael ei ystyried fel rhywbeth sydd y tu allan i'w rôl niwtral cyn belled â bod y dystiolaeth yn ymdrin â materion ffeithiol yn unig.
9. Atgoffir Swyddogion Monitro, os cafodd yr ymchwiliad ei wneud ganddynt hwy (yn hytrach nag OGCC), y bydd Rheoliad 5 o Reoliadau Ymchwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 ("y Rheoliadau") yn berthnasol, ac nad yw PDC wedi'i restru fel endid a all yn gyfreithlon dderbyn gwybodaeth a gafwyd gan y swyddog monitro yn uniongyrchol wrth gynnal yr ymchwiliad, yn wahanol i OGCC. Mae gan PDC bŵer i ofyn am

dystiolaeth gan unrhyw berson drwy gyfarwyddiadau a gorchmynion dan Reoliad 7, gan gynnwys gwybodaeth a gasglwyd gan y swyddog monitro dan Reoliad 5.

10. Y cyfarwyddyd safonol a roddir i swyddogion monitro mewn gohebiaeth gan y Cofrestrydd yw y dylai unrhyw dystiolaeth y dymunant ei darparu yn gyffredinol gael ei darparu naill ai'n uniongyrchol i'r Cofrestrydd pan fydd y tribiwnlys yn rhoi cyfarwyddyd i wneud hynny neu i OGCC i gael ei hystyried ganddo ef. Mae hyn yn rhoi sylw i unrhyw bryderon a allai gael eu codi gan naill ai'r rheoliadau neu ddeddfwriaeth diogelu data yn y rhan fwyaf o achosion ynglŷn â datgelu dogfennau gan y swyddog monitro.
11. Pan fydd achosion PDC wedi cychwyn, y tribiwnlys fydd yn penderfynu pa dystiolaeth fydd ym mwndel y gwrandawriad (yn amodol ar geisiadau gan y partiön lle bo'n berthnasol). Os yw swyddog monitro'n bryderus bod ganddo dystiolaeth berthnasol nad yw wedi cael ei datgelu o'r blaen i OGCC a bod achos PDC wedi cychwyn, dylai naill ai ystyried gwneud cais i'r tribiwnlys yn gofyn am gyfarwyddiadau ar ei liwt ei hun er mwyn gallu datgelu i OGCC, y cynghorydd/cynrychiolwyr y cynghorydd a'r tribiwnlys, neu ddatgelu'r dystiolaeth i OGCC (sydd wedi ymrwymo i sicrhau y bydd y cynghorydd yn derbyn y cyfryw dystiolaeth wedyn). Dylid cyflwyno ceisiadau datgelu i'r tribiwnlys cyn gynted ag y bo modd er mwyn sicrhau nad yw'r gwrandawriad terfynol yn cael ei ddal yn ôl.
12. Os bydd un o'r partiön yn gofyn i swyddog monitro gadw cais am ddatgeliad yn gyfrinachol, rhaid iddo ddefnyddio ei farn broffesiynol i benderfynu a ddylai gytuno, ond mae PDC yn disgwyl na fydd datgeliad yn cael ei wneud y tu allan i'w gyfarwyddiadau (boed drwy'r cyfarwyddyd a amlinellwyd yn ei lythyr safonol i swyddogion monitro neu gyfarwyddiadau ar gyfer achosion penodol a wneir gan y tribiwnlys) neu'r canllawiau hyn pan fydd yr achos wedi cychwyn. Pwrpas hyn yw sicrhau gwrandawriad teg pan fydd achos PDC wedi cychwyn a galluogi'r ddwy ochr i dderbyn datgeliad.

Claire Sharp

Llywydd, Panel Dyfarnu Cymru

Medi 2020